

El llibre de les bèsties

DANI VIVERN

Els ocells volen baix quan senten pluja. Les aranyes es refugien dins les cases dos dies abans que vingui mal temps... Són fets —certs!— que els nostres avantpassats coneixien perfectament i que avui ens semblen fabulacions superades. I és que el coneixement directe dels animals —tant del bestiar com de les bestioles— tendeix a quedar reservat a la pagesia, als bidlegs, zòdlegs, veterinaris i altres professionals. La vida urbana fa que en tinguem unes nocions de documental allunyada de l'experiència pròpia, per bé que, a les escoles, s'hagi inculcat un molt necessari respecte per les bèsties, més teòric que empíric. *Zoologia popular catalana* recupera tot un tresor de coneixement en perill d'extinció, en forma d'aforismes, dites, refranys, tradicions i tot allò que els nostres pares i avis sabien —o creien saber— de les espècies amb què es trobaven a cada moment. L'autor d'aquesta obra, Cels Gomis, va

STICHER CARRERA, Iker
MAXIMIANO DA SILVA, Francisca

Eclipse & Poco antes de la medianoche

Editorial Seleer
Gener, 2014

Dos amics, Julio i Rodrigo, acusats de pertànyer a partits polítics prohibits durant el franquisme, han de passar la prova més difícil de la seva vida. El relat està basat en personatges reals perseguits per la seva ideologia durant la dictadura de Franco.

ser un bon representant dels folkloristes i impulsors del moviment excursionista català de finals del segle XIX. Va escriure força articles i llibres, entre els quals aquest que ara presenta Edicions Sidillà, i que no s'havia tornat a editar des de la seva aparició, el 1910.

Per la seva estructura, no és un llibre de lectura seguida. Més aviat convida a espigolar aquí i allà les entrades que despertin més interès en el lector, segons les seves preferències o curiositat per unes o altres espècies. Gomis va dividir el text en diversos capítols, en què tracta primer els animals domèstics més destacats, per passar després a animals feréstecs, als ocells, els rèptils, els peixos, els insectes... De cada espècie, l'autor agrupa els materials que n'ha aplegat per blocs temàtics: aforismes, modismes, comparacions, llegendes, cançons o jocs que hi fan referència, etc. Un aspecte molt interessant d'aquesta obra és que recull abundants comparacions lèxiques i versions de dites, refranys i aforismes en llengües veïnes al català: castellà, francès, italià, portuguès, occità... Tot un encert i un senyal ben indicatiu que Gomis no era un dilettant en la matèria sinó que coneixia bé d'altres estudis d'aquí i de fora sobre aquests mateixos temes.

Contràriament a l'ampullositat d'altres obres similars, que es presenten en format gran, amb molt de material gràfic i a un preu elevat, aquesta edició de Sidillà resulta manejable i atractiva, sense ínfulas. Hi ajuden les il·lustracions fetes per David Granato, que no pretenen en cap moment arribar a la freda precisió científica d'un tractat de zoologia, sinó que resulten molt naturals i simpàtiques. També hi ajuden les oportunes notes dels editors, aclaridores però no carregoses. L'únic «defecte» —si se'n pot dir així— és la numeració amb què s'encapçalen tots i cadascun dels refranys, aforismes, etc., que resulta inoperant, i la

GOMIS I MESTRE, Cels *Zoologia popular catalana*

La Talaia Clàssics.
Edicions Sidillà
La Bisbal d'Empordà, 2014
445 p

partició dels rodolins, que a vegades no queda prou destacada. Això entorpeix una mica la lectura. Però cal reconèixer que no era fàcil trobar una composició alternativa més neta sense haver de jugar amb diferents tipografies, i sense alterar la manera com va presentar Gomis les seves troballes, cosa que els editors han volgut respectar explícitament.

Els lectors d'una certa edat redescobriran a la *Zoologia popular catalana* un saber que potser ja no recordaven, i els més joves hi comprovaran que la naturalesa més immediata està plena de sorpreses.